

серед них найбільш продуктивні за урожайністю та якістю насіння.

Дослідження проводили в умовах ТОВ «ЧЕРЛИС» Черкаського району Черкаської області та у навчально-науково-виробничій лабораторії «Переробки продукції рослинництва» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика Національного університету біоресурсів і природокористування України протягом 2020–2021 рр. Об'єктами досліджень були гібриди соняшнику 'ЕС Белла', 'ЕС Савана', 'ЕС Розалія', 'ЕС Новаміс кл', 'ЕС Терраміс кл'. Завданням досліджень було вивчення формування компонентів урожаю, визначення біологічної і господарської урожайності гібридів соняшнику та його технологічних показників якості.

Як показали результати проведених досліджень господарська урожайність гібридів коли-

вається від 2,5 до 3,0 т/га. Для зони вирощування у якому розміщене господарство, та природно-кліматичних умов, в яких розташоване ТОВ «ЧЕРЛИС» це досить хороший показник урожайності. Найвищими показниками господарської урожайності характеризувалися гібриди 'ЕС Савана' та 'ЕС Розалія'. Найменші показники урожайності мав гібрид 'ЕС Новаміс кл'. Проміжне місце за показниками урожайності належало гібридам 'ЕС Белла' та 'ЕС Терраміс кл'.

Встановлено, що насіння соняшнику гібридів 'ЕС Белла', 'ЕС Савана', 'ЕС Розалія', 'ЕС Новаміс кл', 'ЕС Терраміс кл' урожаю 2020–2021 років за товарними та технологічними показниками якості відповідно з ДСТУ 7011-2009 відноситься до 1-го та 2-го класу для виробництва олії. За господарсько-технологічними показниками якості у конкретних виробничих умовах краще себе проявили гібриди 'ЕС Савана' та 'ЕС Розалія'.

УДК 633.34:631.559-047.44

Бобер А. В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика

Климовець М. Ю., Іващенко А. Ф., студенти

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: Bober_1980@i.ua

ФОРМУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОЇ У ВИРОБНИЧИХ УМОВАХ

Проблема білка, як основи життя на землі потребує значної уваги і підвищення кількості виробництва повноцінних білкововмісних продуктів, якими є зерно, зернобобові, білково-олійне насіння, м'ясо, молоко, яйця та морепродукти. Останнім часом для вирішення глобальної проблеми нестачі білка розглядається така культура як соя.

Метою досліджень було дослідити різні сорти сої, та порівняти їх за господарсько-технологічними показниками якості у виробничих умовах.

Дослідження проводилися протягом 2020–2021 рр. в умовах фермерського господарства «Ольгрис» Попільнянського району, Житомирської області та у навчально-науково-виробничій лабораторії «Переробки продукції рослинництва» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика Національного університету біоресурсів і природокористування України. Об'єктами досліджень були сорти сої 'Вольта', 'Астор', 'Драйтон'. У дослідженнях використовували сучасні методики визначення технологічних показників якості насіння сої, що передбачені діючими нормативно-технічними документами.

Як показали результати проведених досліджень показник господарської урожайності насіння сортів сої коливався у межах від 2,4 до

2,8 т/га. Враховуючи однакові умови вирощування такі сорти сої як 'Вольта' та 'Драйтон' за показником урожайності перевищили сорт 'Астор' на 0,4–0,1 т/га відповідно. За технологічними та товарними показниками якості насіння досліджуваних сортів сої 'Вольта', 'Астор' та 'Драйтон' повністю відповідало вимогам діючих стандартів і було повністю придатне до промислового перероблення та використання на продовольчі цілі.

Результати дослідження щодо масової частки білка та вмісту жиру в насінні сортів сої і збір з 1 га площі в умовах фермерського господарства «Ольгрис» засвідчили, що найвищим показником вмісту білка характеризувався сорт сої 'Вольта' – 37,8%. Середній показник вмісту білка мав сорт 'Драйтон' – 36,6%, а найнижчим показником вмісту білка характеризувався сорт 'Астор' – 36,3%. Вихід білка з 1 га посіву для сорту 'Вольта' становив – 1058 кг, сорту 'Астор' – 817 кг, а для сорту 'Драйтон' відповідно – 915 кг/га.

Найбільший вміст жиру був встановлений в насінні сої сорту 'Вольта' і становив – 14,2%, проміжне місце зайняв сорт сої 'Драйтон' – 13,3%, а найнижчий показник вмісту олії мав сорт сої 'Астор' – 13,2%. Вихід жиру з 1 га посіву для сорту 'Вольта' був встановлений на рівні 398 кг, сорту 'Астор' – 317 кг, і по сорту 'Драйтон' збір склав 333 кг.